

HERBERT VISSERS EXPLORE

PTA-gids & Examenreglement

Start in 3 mavo schooljaar 2022 - 2023

Erratum maart 2023 (economie)

Erratum oktober 2023 (LO, LO2 en D&P)

Inleiding

Beste mavo-eindexamenkandidaten,
Voor jullie ligt de PTA-gids, met het programma van toetsing en afsluiting (PTA) en het examenreglement. Het PTA bevat zowel de onderdelen die in 3- en 4-mavo worden afgenomen. Deze gids is belangrijk, want je vindt er alles wat je moet weten over de weg naar je examen.

Alle wijzigingen worden uiterlijk vóór 1 oktober van het betreffende schooljaar via de HVX-website gecommuniceerd.

Alle leerlingen ontvangen aan het begin van de derde klas een papieren exemplaar van de PTA-gids. Daarnaast is de gids digitaal beschikbaar op de HVC-website en via wikiwijs. Wijzigingen in het derde of vierde leerjaar zullen alleen digitaal worden gepubliceerd.

Heb je vragen, dan kun je terecht bij je coach of de examencommissie. Wij wensen jullie veel succes met het voorbereiden op je school- en je eindexamens.

Zet 'm op!

Jullie HVX-coaches

Algemeen

Artikel 1. Inhoud van het examen

1. De leerling kiest uit het aanbod van school een vakkenpakket, dat voldoet aan de richtlijnen van de overheid.
2. De leerling kan, als dat door school wordt toegestaan, in meer vakken eindexamen doen dan wettelijk verplicht is.
3. Het eindexamen mavo omvat:
 - a. Vakken uit het algemeen deel (Nederlands, Engels, maatschappijleer, CKV, godsdienst en lichamelijke opvoeding).
 - b. Twee vakken uit het profieldeel en het profielwerkstuk
 - c. Twee vakken uit het vrije deel
 - d. Het LOB-dossier
4. Een leerling kan van het examen in vakken worden vrijgesteld, als hiervoor op wettelijke basis vrijstelling of ontheffing is verleend.

Schoolexamen

Artikel 2. Schoolexamen

1. Het schoolexamen wordt afgenomen in het voorexamenjaar en het examenjaar op de door de school bepaalde tijdstippen.
2. Het schoolexamen wordt afgesloten voor aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen.
3. De rector kan afwijken van het tweede punt als een leerling door ziekte of aan andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afronden voor aanvang van het eerste tijdvak. De leerling wordt in de gelegenheid gesteld om het schoolexamen van dat vak af te ronden, na aanvang van het eerste tijdvak, maar vóór het centraal examen van dat vak.

Artikel 3. Mededeling cijfers schoolexamen

- Vóór de aanvang van het centraal examen maakt de rector de volgende gegevens aan de leerling bekend:
- a. Welke cijfers zijn behaald voor het schoolexamen
 - b. De beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld.
 - c. De beoordeling van het profielwerkstuk

Artikel 4. Gang van zaken bij een toets

1. Een toets duurt, tenzij anders aangegeven één klokuur.
2. De leerling zorgt dat hij/zij 5 minuten voor de start aanwezig is bij een toets.
3. De leerling heeft in het lokaal alleen de volgende zaken bij zich: een pen, een potlood, een gum, een geodriehoek, een passer, een normale rekenmachine en een Nederlands woordenboek. De vakdocent kan beslissen het standaardpakket aan te passen.
4. Het meenemen van een mobiele telefoon of andere zend- en ontvangstapparatuur is verboden.
5. Als de leerling klaar is met zijn werk tijdens een SE-week, dan blijft hij zitten tot het einde van de toets. Wanneer een toets langer dan één klokuur duurt, dan mag de leerling na zestig minuten vertrekken. De laatste vijftien minuten blijft iedereen zitten tot het einde van de toets.
6. Een leerling die te laat komt, mag tot uiterlijk 15 minuten na aanvang van de toets worden toegelaten (voor een SE van meer dan een klokuur is dit 30 minuten). Komt een leerling later, dan mag deze niet meer deelnemen aan de toets. Een leerling die te laat is, heeft geen recht de gemiste tijd in te halen.
7. De leerling zorgt ervoor dat hij vóór, tijdens en na de toets geen overlast veroorzaakt voor andere leerlingen.

Artikel 5. Onregelmatigheden

1. Als een leerling zich ten aanzien van een examenonderdeel schuldig maakt aan onregelmatigheden (zoals fraude), dan kan de rector de volgende maatregelen treffen:
 - a. Het toekennen van het cijfer 1,0 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
 - b. Het ontzeggen van deelname aan de rest van het schoolexamen of het centraal examen. De consequentie hiervan is dat dit onderdeel herkanst moet worden;
 - c. Het ongeldig verklaren van toetsen van het schoolexamen of centraal examen die al zijn afgelegd. De consequentie hiervan is dat dit onderdeel herkanst moet worden.
 - d. Bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de rector aan te wijzen onderdelen. Het hernieuwd examen kan pas worden afgenomen in een volgend tijdvak van het centraal examen. Bij een digitaal examen op een flexibel tijdstip of een CSPE kan de rector beslissen dat de kandidaat op een bepaald tijdstip een variant van hetzelfde examen kan maken.

2. Als een maatregel genomen wordt, dan wordt dit schriftelijk medegedeeld aan de leerling, zijn ouders of verzorgers en de inspectie.
3. De leerling kan tegen de maatregel van de rector in beroep gaan, bij een door de school ingestelde commissie van beroep, zie artikel 23.
4. Tot uiterlijk vijf dagen nadat de maatregel schriftelijk is bekendgemaakt, kan de leerling schriftelijk in beroep gaan tegen de maatregel bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders of verzorgers van de leerling indien deze minderjarig is, aan de rector en aan de inspectie.

Artikel 6. Beoordeling schoolexamen

1. Het eindcijfer van het schoolexamen voor vakken die niet worden afgesloten met een eindexamen, wordt uitgedrukt in een geheel cijfer tussen 1,0 en 10. Bij afronding geldt het volgende: als het cijfer achter de komma 49 of lager is, dan wordt naar beneden afgerond, is het cijfer achter de komma 50 of hoger, dan wordt naar boven afgerond.
2. Als in een vak ook een centraal examen wordt afgelegd, dan wordt het eindcijfer voor het schoolexamen afgerond op één decimaal.
3. In het programma van toetsing en afsluiting staat met welke wegingsfactoren de afzonderlijke onderdelen worden berekend in het schoolexamen. Onderdelen die niet met een cijfer worden beoordeeld, maar wel onderdeel zijn van het schoolexamen, dienen naar behoren te worden afgesloten.
4. De vakken CKV, godsdienst en lichamelijke opvoeding moeten elk jaar worden afgesloten met de beoordeling <<voldoende>> of <<goed>>. Dat geldt ook voor het LOB dossier.

Artikel 7. Herkansing toetsen schoolexamen

A Toetsen en praktische opdrachten

1. De leerling kan in totaal maximaal 7 toetsen herkansen; 3 in de derde klas en 4 in de vierde klas. Let op! De leerlingen die keuzevakken volgen op een andere afdeling vallen altijd onder onze herkansingsregeling zoals in dit PTA beschreven. De herkansingsmomenten in de derde klas zijn als volgt:

- Na periode 3 kan er één herkansing worden gedaan over de SE-onderdelen van periode 1, 2 en 3.
- Na periode 5 kunnen er twee herkansingen worden gedaan over de SE-onderdelen van periode 4 en 5.

De herkansingsmomenten in de vierde klas zijn als volgt:

- Na periode 2 kunnen er twee herkansingen worden gedaan over de SE-onderdelen van periode 1 en 2.
 - Na periode 4 kunnen er twee herkansingen worden gedaan over de SE-onderdelen van periode 3 en 4.
2. Inhalen gaat ten koste van de herkansingsmogelijkheid, tenzij er overmacht was voor de leerling.
 3. De leerling dient zich op de door school vastgestelde momenten op te geven voor een herkansingstoets.
 4. Als een leerling een toets herkanst heeft, dan geldt het hoogst behaalde cijfer.
 5. Maatschappijleer kent als enige vak een uitzondering op bovenstaande regels: aan het eind van de 3e klas in periode 5 is er voor iedereen met een gemiddelde van 5,4 of lager de mogelijkheid tot het maken van één SE die ter vervanging dient van alle behaalde SE-cijfers voor maatschappijleer. Voorwaarde om mee te doen aan dit SE, is dat alle SE-onderdelen van maatschappijleer zijn afgesloten met een cijfer.

B Opdrachten die beoordeeld worden met “naar behoren”.

1. Opdrachten van het schoolexamen die niet becijferd worden, dienen te worden afgesloten met de kwalificatie “naar behoren”.
2. As een opdracht “niet naar behoren” is, dan dient de opdracht te worden overgedaan, totdat de kwalificatie “naar behoren” is behaald.
3. Een leerling die in gebreke blijft, ontvangt geen diploma.

Artikel 8. Bepalingen schoolexamen

1. De beoordeling voor een onderdeel dat voor het schoolexamen meetelt, wordt de leerling uiterlijk tien werkdagen na inlevering medegedeeld.
2. Als een leerling door twee docenten beoordeeld wordt, dan komen zij in onderling overleg tot een beoordeling. Als zij er na overleg niet uitkomen, dan geldt het gemiddelde van de cijfers.
3. De leerling mag het beoordeelde werk inzien. Het gemaakte werk mag niet naar huis worden meegenomen, maar blijft in het beheer van de docent.
4. Als een onderdeel van het schoolexamen mondeling wordt afgenomen, dan is daar een tweede docent bij, of wordt een geluidsopname van het mondeling gemaakt.

5. Als een onderdeel van het schoolexamen eenmaal gemaakt is, behoudt het zijn geldigheid.
6. Inleveren van werk dat deel uitmaakt van het schoolexamen:
 - (a) De docent geeft minimaal drie weken van tevoren op wanneer het werk moet worden ingeleverd en aan welke voorwaarden het werk moet voldoen.
 - (b) De leerling levert het werk (praktische opdracht, handelingsdeel, e.d.) persoonlijk in bij de docent.
 - (c) De docent kan vragen om het werk ook per e-mail of via een digitale leeromgeving in te leveren.
 - (d) Het ingeleverde werk blijft in beheer van de docent.
7. Te laat inleveren werk
 - (a) Werk dat deel uitmaakt van het schoolexamen (praktische opdrachten, handelingsdelen, dossiers, e.d.) dient op tijd te worden ingeleverd.
 - (b) Als het werk te laat wordt ingeleverd, en er zijn geen bijzondere omstandigheden die het te laat inleveren rechtvaardigen, dan volgt puntenaftrek. Vanaf de eerste dag na het inleveren krijgt het werk één punt aftrek. Levert een leerling na één dag, maar voor zeven dagen na de inleverdatum van het werkstuk in dan volgt twee punten aftrek. Is een leerling meer dan een week, maar minder dan twee weken te laat dan is de puntenaftrek drie. Als een leerling meer dan twee weken te laat is met het inleveren van het werk, dan krijgt hij als eindcijfer een 1,0.
 - (c) De docent verifieert bij het team of er geen bijzondere omstandigheden zijn voor het te laat inleveren van het werk voordat tot puntenaftrek wordt overgegaan.
 - (d) Als een leerling door ziekte of andere bijzondere omstandigheden het werk niet op tijd kan inleveren, dan meldt hij dit, vergezeld van een verklaring van zijn ouders/verzorgers, bij de examencommissie, de vakcoach en de persoonlijke coach. De persoonlijke coach en de vakcoach beslissen samen vervolgens over een nieuwe inleverdatum.
8. Als een leerling of zijn ouders/ verzorgers niet akkoord gaat/ gaan met het eindcijfer van het schoolexamen, dan kunnen zij aan de commissie van beroep verzoeken dit cijfer te herzien of een herkansing toe te staan. Een dergelijk verzoek wordt schriftelijk ingediend, binnen vijf dagen nadat het cijfer via Magister bekend is gemaakt aan de kandidaat en zijn ouders/ verzorgers. De commissie stelt een onderzoek in en neemt een definitief besluit, na het horen van de betrokkenen. Hangende een beroepszaak bestaat de mogelijkheid dat het eindcijfer van het schoolexamen voor een of meer vakken niet tijdig voor aanvang van de eerste periode van het

Centraal Examen kan worden vastgesteld; in dat geval neemt de kandidaat voor het/ de betrokken vak(ken) deel aan het Centraal Examen.

Artikel 9. Afwezigheid

1. Als een leerling zonder geldige reden afwezig is bij een onderdeel van het schoolexamen, is het verplicht om het betreffende SE-onderdeel te herkansen, dit gaat ten koste van de herkansingsmogelijkheden. De schoolleiding kan ook overgaan tot de maatregelen zoals ze in artikel 5 staan beschreven.
2. Als een leerling die door ziekte of andere bijzondere omstandigheden niet in staat is een toets te maken, melden de ouders/verzorgers de leerling volgens de normale procedure absent. Zodra de leerling weer in staat is naar school te gaan, neemt deze een ondertekende brief van zijn ouders/verzorgers mee, met daarin de reden van de afwezigheid.
3. Als een leerling om geldige redenen een toets heeft gemist, dan dient deze te worden ingehaald, tijdens een door school georganiseerd inhaalmoment. Als voor de toets geen centraal inhaalmoment wordt vastgesteld, dient de leerling zo snel mogelijk een afspraak met de vakdocent te maken om de toets in te halen.
4. De leerling die een toets heeft gemist en ook tijdens het inhaalmoment de toets niet maakt, krijgt alleen nog de mogelijkheid om de toets tijdens de herkansingen te maken. Dit gaat ten koste van een herkansingsmogelijkheid.
5. De leerling die door overmacht of ziekte drie of meer toetsen heeft gemist, wordt in de gelegenheid gesteld de betreffende toetsen alsnog te maken.
6. Een toets die tijdens de herkansing wordt gemist kan niet ingehaald worden.

Centraal examen

Artikel 10. Regels voor het centraal examen

1. Tijdens het centraal examen worden aan de leerlingen geen mededelingen van welke aard ook over de opgaven gedaan.
2. De leerling dient uiterlijk een kwartier vóór de start van het examen aanwezig te zijn in het examenlokaal, zodat iedereen na het uitdelen van de opgaven op tijd kan beginnen.
3. Boeken, tabellen en rekenmachines kunnen vóór het beginnen van het examen gecontroleerd worden. Tassen mogen niet meegenomen worden in het examenlokaal.

4. Het is verboden om andere zaken dan de toegestane hulpmiddelen mee te nemen in het examenlokaal.
5. Het meenemen van horloges, telefoons en apparaten waarmee informatie kan worden verzonden of ontvangen is verboden.
6. Als een leerling in overtreding is van regel 4 en 5 van dit artikel, dan geldt dit als fraude en kan de schoolleiding maatregelen nemen, zoals in artikel 5 is geformuleerd.
7. Op het examen mag alleen gebruik worden gemaakt van papier dat door school is uitgedeeld. Dit geldt ook voor kladpapier.
8. Het werk wordt met blauwe of zwarte pen gemaakt. Het gebruik van potlood is alleen toestaan voor grafieken en tekeningen. Het gebruik van correctievloeistof is niet toegestaan.
9. De leerling controleert of hij de juist opgaven en bijlagen heeft ontvangen.
10. Zonder toestemming van een toezichthouder, mag een leerling het examenlokaal niet verlaten.
11. Tijdens het uitdelen van de opgaven is het stil in het examenlokaal.
12. Een leerling die te laat komt, mag tot uiterlijk 30 minuten na aanvang van het examen worden toegelaten. Komt een leerling later, dan mag deze niet meer deelnemen aan het examen. Een leerling die te laat is, heeft geen er geen recht op om de gemiste tijd in te halen.
13. Eenmaal gemaakt werk behoudt zijn geldigheid.
14. Een leerling die tijdens het examen onwel wordt, kan onder begeleiding van een toezichthouder de examenzaal verlaten. In overleg met de leerling, beoordeelt de schoolleiding of de leerling het werk kan hervatten. Als een leerling het werk niet kan hervatten, kan op grond van een medische verklaring de inspecteur verzocht worden het gemaakte werk ongeldig te verklaren.
15. Als een leerling klaar is met zijn werk, mag hij gedurende de aangegeven tijd de examenzaal verlaten. De leerling levert zijn gemaakte werk, opgaven, bijlagen en kladpapier bij een toezichthouder in. Als een leerling opzettelijk of per ongeluk examenwerk meeneemt uit het examenlokaal, dan wordt dit werk als niet gemaakt beschouwd.
16. Tijdens het laatste kwartier van het examen mag een leerling het examenlokaal niet meer verlaten.
17. Aan het einde van het examen blijft de leerling zitten, totdat het sein is gegeven om het examenlokaal te verlaten.
18. De leerling dient na het einde van het examen en tijdens het verlaten van de zaal stil te zijn om andere examenkandidaten niet te storen.

Artikel 11. Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen

1. Als een centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze is afgenomen, kan de inspecteur besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor een of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.

Artikel 12. Onvoorziene omstandigheden centraal examen

1. Als door onvoorziene omstandigheden het Centraal Examen in één of meer scholen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, beslist onze Minister hoe dan moet worden gehandeld.

Artikel 13. Verhinderings centraal examen

1. Als een leerling om geldige redenen ter beoordeling van de schoolleiding niet in staat is één of meerdere toetsen in het eerste tijdvak te maken, dan wordt hem de gelegenheid geboden deze tijdens het tweede tijdvak te maken, met een maximum van twee examens per dag.
2. Ook als een leerling tijdens het tweede tijdvak niet in staat is het examen te maken, dan wordt hij in de gelegenheid gesteld deze in het derde tijdvak te voltooien.
3. De leerling meldt zich zo snel mogelijk door tussenkomst van de schoolleiding aan bij het College voor Examens.

Artikel 14. Afwijking wijze van examineren

1. De schoolleiding kan toestaan dat een gehandicapte leerling een deel of het hele examen aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van de leerling. In dat geval bepaalt de schoolleiding de wijze waarop het examen wordt afgenomen en wordt dit zo snel mogelijk medegedeeld aan de inspectie.
2. Behalve wanneer er sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap geldt voor de aangepaste wijze van examineren het volgende:
 - a. Er is een deskundigheidsverklaring van een deskundig psycholoog of orthopedagoog.
 - b. De aanpassing in ieder geval is dat de leerling een verlenging van de duur van het centraal examen krijgt van maximaal 30 minuten.
 - c. Een andere aanpassing kan slechts worden toegestaan als er in de deskundigheidsverklaring een voorstel wordt gedaan.

3. De schoolleiding kan een leerling die de Nederlandse taal onvoldoende beheerst, omdat hij, met inbegrip van het eindexamenjaar, ten hoogste zes jaar onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie Nederlands niet de moedertaal is, verlenging van 30 minuten examentijd verlenen voor het vak Nederlands en elk ander vak waarvoor het gebruik van de Nederlandse taal van betekenis is. Hiervan wordt de inspectie in kennis gesteld.

Artikel 15. Spreiding eindexamen

1. De schoolleiding kan toestaan dat een leerling die langdurig ziek is, of door andere bijzondere oorzaken, het examen in twee opeenvolgende schooljaren aflegt. De inspectie wordt hiervan op de hoogte gebracht.
2. Bij spreiding van het eindexamen wordt voor de bepaling van de uitslag het examen als één geheel beschouwd. De leerling kan niet de vakken die hij in het eerste schooljaar heeft afgerond in het tweede schooljaar opnieuw doen.
3. Het is voor bepaalde vakken mogelijk om versneld examen te doen. De ouders/verzorgers maken dit kenbaar bij de examencommissie. In overleg met de vakcoach kan er overgegaan worden tot het maken van een aangepast PTA.
4. Bij doubleren vervallen de resultaten van het versnelde examen. Bij een herkansing in het versnelde examen, gaat dit van de herkansingsmogelijkheden af van het volgende schooljaar.

Uitslag, herkansing en diplomering

Artikel 16. Vaststellen uitslag

1. De eindcijfers voor de vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een heel cijfer tussen 1 en 10.
2. Het eindcijfer is het rekenkundig gemiddelde tussen het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het eindexamen. Als het cijfer achter de komma 49 is, dan wordt naar beneden afgerond, is het cijfer 50 of hoger, dan wordt naar boven afgerond.
3. Als een vak alleen een schoolexamen heeft, dan is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.
4. Als een leerling kan slagen door één of meer vakken buiten beschouwing te laten, dan worden deze vakken niet betrokken bij de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen samen een geldig eindexamen te vormen. De extra vakken worden wel op de cijferlijst vermeld, tenzij de leerling hiertegen bezwaar maakt.

Artikel 17. Uitslag

De leerling is geslaagd als:

- a. Het niet afgeronde gemiddelde van de cijfers voor het centraal examen 5,5 of hoger is;
- b. Alle cijfers 6 of hoger zijn;
- c. Er 1 x 5 is behaald en voor de overige vakken 6 of hoger;
- d. Er 1 x 4 of 2 x 5 en voor de overige vakken 6 of hoger is behaald, waarvan ten minste één 7 of meer is behaald;
- e. Voor Nederlands moet minimaal een 5 behaald zijn.
- f. De vakken lichamelijke opvoeding, godsdienst, CKV en het profielwerkstuk moeten zijn beoordeeld met een 'naar behoren' (voldoende, goed).

Artikel 18. Herkansing centraal examen

1. De leerling heeft het recht om voor één vak waarin hij examen heeft gedaan, het examen in het tweede tijdvak, dan wel het derde tijdvak te maken.
2. De leerling vraagt schriftelijk de herkansing aan vóór een door de schoolleiding te bepalen dag en tijdstip.
3. Het hoogste cijfer dat voor de herkansing, dan wel het eerder afgelegde examen is behaald, geldt als definitief cijfer.

Artikel 19. Inzage examenwerk

1. Onderdelen van het schoolexamen worden na inzage van de leerlingen officieel vastgesteld. De vastgestelde cijfers maken onderdeel uit van het examendossier.
2. Het werk van het centraal examen en de rekentoets ligt na vaststelling van de uitslag van zes maanden ter inzage van belanghebbende.
3. Inzage van het examenwerk gebeurt onder toezicht.
4. Als van inzage van het examenwerk gebruik wordt gemaakt, mag het werk het lokaal niet verlaten. Van het werk mogen geen aantekeningen worden gemaakt en er wordt ook geen mededeling over het gecorrigeerde werk gedaan.
5. Inzage van digitaal gemaakt (gesloten) werk geschiedt uitsluitend vanaf beeldscherm.
6. Het is de kandidaat nooit toegestaan het gemaakte werk op enigerlei wijze te vermenigvuldigen.

Artikel 20. Cum laude

Het Herbert Vissers College verstrekt een getuigschrift met daarop de eervolle vermelding 'cum laude' als de leerling aan de volgende voorwaarden voldoet:

1. Een gemiddeld eindcijfer van 8,0 of hoger, waarbij het combinatiecijfer wordt meegewogen, in plaats van de onderliggende vakken;
2. Er geen cijfers lager dan 7 zijn op de gehele cijferlijst.

Overige bepalingen

Artikel 21. Doubleren en zakken

1. Een leerling die een leerjaar overdoet, dient alle onderdelen opnieuw te doen, waarbij het hoogste cijfer telt. Met uitzondering van de volgende onderdelen:
 - a) Praktische opdrachten en handelingsdelen die voldoende zijn afgesloten;
 - b) Vakken met alleen een schoolexamen, waarvoor de leerling een voldoende heeft gehaald als eindcijfer;
 - c) Het profielwerkstuk als daarvoor een voldoende is behaald.
2. In het geval een leerling het examenjaar overdoet en er een gewijzigd schoolexamen is, doet de vaksectie een voorstel aan de schoolleiding om het SE-programma van de leerling aan te passen, zodat toch aan de gestelde verplichtingen kan worden voldaan.

Artikel 22. Commissie van beroep

1. Als een leerling of zijn ouders/verzorgers niet akkoord gaat/gaan met een cijfer van het schoolexamen of een maatregel die is getroffen m.b.t. het schoolexamen of deelname aan het examen, dan kunnen zij aan de commissie van beroep verzoeken dit cijfer of deze maatregel te herzien, of een herkansing toe te staan. Een dergelijk verzoek wordt schriftelijk ingediend bij de commissie van beroep, binnen vijf dagen nadat het cijfer is ingevoerd in Magister of de maatregel schriftelijk is meegedeeld aan de ouders van de betreffende leerling. De commissie stelt een onderzoek in en besluit in hoogste instantie, na het horen van de betrokkenen. Hangende een beroepszaak bestaat de mogelijkheid dat het eindcijfer schoolexamen voor een of meerdere vakken niet tijdig voor de aanvang van de eerste periode van het centraal examen kan worden vastgesteld. In dat geval neemt de kandidaat voor het/de betrokken vak(ken) deel aan het centraal examen.

2. Het adres van de commissie van beroep is: Commissie van beroep van het Herbert Vissers College, postbus 134, 2150 AC, Nieuw-Vennep.

Artikel 23. Bevoegdheden

1. De verantwoordelijkheid van de totstandkoming en uitvoering van het examen en het examenreglement valt onder het bevoegd gezag. Formeel is dit het college van bestuur van de stichting Iris. De praktische uitvoering valt onder de schoolleiding van het Herbert Vissers College (HVC). Deze wordt gevormd door de directie en teamleiders. In eerste instantie is de verantwoordelijke coach het aanspreekpunt voor leerlingen en ouders.
2. De school wijst een van de personeelsleden van het HVC aan als examensecretaris, die belast is met de uitvoering van het centraal examen.
3. De rector beslist in alle gevallen waarin het reglement niet voorziet.

Programma van toetsing en afsluiting HVX - Aardrijkskunde

Algemeen		Toelichting
Leerjaar	3.	Bij dit onderdeel leer je lokale en regionale verschillen in welvaart in Nederland beschrijven en verklaren. Ook leer je regionale verschillen in welvaart tussen twee verschillende continenten te verklaren.
Periode	3.	
Examenthema	Arm en rijk	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Presentatie	
Weging	10%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	3.	Je leert het gebruik van energie in Nederland te beschrijven en te verklaren en je leert maatregelen voor een duurzamer gebruik beschrijven. Ook leer je over het gebruik van energie en de gevolgen ervan in een ander continent te verklaren.
Periode	4.	
Examenthema	Bronnen van energie	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Verslag	
Weging	15%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	3.	Je leert grenzen in Nederland beschrijven en verklaren en verbanden leggen met identiteit. Je leert ook verschillen in regionale identiteit beschrijven en verklaren in Europa en een ander continent. Daarnaast leer je over territoriale conflicten.
Periode	5.	
Examenthema	Grenzen en identiteit	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Posterpresentatie	
Weging	15%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	4.	Je leert het weer en klimaat in Nederland beschrijven en verklaren. Ook leer je klimaatverandering en klimaatbeleid van Nederland en een ander continent te beschrijven, verklaren en vergelijken. Je leert topografie van Spanje en de VS.
Periode	1.	
Examenthema	Weer en klimaat	
SE/CE	SE en CE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Weging	20%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	4.	Je leert het gebruik van water beschrijven en verklaren en duurzaam gebruik ervan te beschrijven. Ook leer je over de herkomst, het gebruik en de kwaliteit van water. Daarnaast leer je om deze thema's te vergelijken met de situatie in een ander continent. Je leert topografie van China, Midden-Oosten en Nederland.
Periode	2.	
Examenthema	Water	
SE/CE	SE en CE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Weging	20%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	4.	Je leert de bevolkingsontwikkeling en het ruimtegebruik in Nederland
Periode	3.	

Examenthema	Bevolking en ruimte	beschrijven en verklaren en je leert dit
SE/CE	SE en CE	te vergelijken met een ander
Toetsvorm	Schriftelijke toets	continent. Je leert topografie van
Weging	20%	China, Duitsland en Nederland.
Herkansbaar	Ja	

Programma van toetsing en afsluiting HVX - Biologie

Algemeen		Toelichting
Leerjaar	3.	Je kan kenmerkende eigenschappen noemen van cellen, de samenhangende delen ervan en de meest voorkomende
Periode	2.	
Examenthema	Cellen staan aan de basis Schimmels en bacteriën: nuttig en soms schadelijk Van generatie op generatie Erfelijkheid en	organisatieniveaus. Ja kan beschrijven, dat een organisme als geheel beschouwd kan worden waarbij veel processen in onderlinge samenhang plaatsvinden.
Exameneenheid	evolutie	Je kan voortplanting en groei bij organismen beschrijven en toelichten, evenals de vorm en functie van seksueel gedrag. Je kan beschrijven en toelichten hoe infectieziekten zich ontwikkelen, verspreiden en hoe je ze kan voorkomen
SE/CE	K1,2,3,4,5,10,12,13	
Toetsvorm	SE en CE	Je kan beschrijven hoe erfelijke eigenschappen van generatie op generatie worden doorgegeven en je kan dit toelichten.
Weging	Schriftelijke toets	
Herkansbaar	20%	(Biologie voor jou (3M) thema 1 Organen en cellen, Biologie voor jou (3M) thema 2 Voortplanting en seksualiteit, en Biologie voor jou (3M) thema 3 Erfelijkheid en evolutie)
	Ja	

Leerjaar	3.	Je kan kenmerkende eigenschappen van plantencellen en weefsels beschrijven en herkennen Je kan stadia van zaadplanten herkennen en toelichten. Je kent verschillende plantensoorten en weet welke plantonderdelen als voedsel kunnen dienen.
Periode	4.	
Examenthema	Planten en dieren en hun samenhang: de eigen omgeving verkend Mensen beïnvloeden hun omgeving	Je kan uitleggen, dat de mens voor voedsel, water, zuurstof, grondstoffen, energie, voedselproductie en recreatie afhankelijk is van ecosystemen. Ook weet je op welke wijze de mens deze ecosystemen kan beïnvloeden en wat het belang is om duurzaam met deze ecosystemen om te gaan.
Exameneenheid SE/CE	K1,2,3,5,6,7	
Toetsvorm	SE en CE	Je kan namen van organismen opzoeken en de delen waaruit zij zijn samengesteld. Je kan ook de relaties tussen organismen benoemen en weet welke invloed zij op elkaar hebben. (Biologie voor jou (3M) thema 4 Ordening, Biologie voor jou (3M) thema 6 Ecologie, Biologie voor jou (3M) thema 7 Duurzaam leven, en Biologie voor jou (4M) thema 9 Planten)
Weging	Schriftelijke toets	
Herkansbaar	20% Ja	

Leerjaar	3.	Je kan de delen die van belang zijn voor de stevigheid en de beweging noemen. Ook kan je uitleggen wat de gevolgen van overbelasting zijn.
Periode	5.	
Examenthema	Houding, beweging en conditie	De kandidaat kan zelfstandig informatie verwerven, verwerken en verstrekken in het kader van een sectorwerkstuk.
SE/CE	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie	
Toetsvorm	SE en CE	(Biologie voor jou (3M) thema 5 Stevigheid en beweging)
Weging	Verslag	
Herkansbaar	10% Nee	
Leerjaar	4.	Je kan de rol en de werking van zenuwstelsel, zintuigstelsel en hormoonstelsel toelichten.
Periode	1.	
Examenthema	Reageren op prikkels	Je kan gedrag van mens en dier beschrijven en verklaren.
Exameneenheid	Gedrag bij mens en dier	
SE/CE	K1,2,3,11 en V2	(Biologie voor jou (4M) thema 10 Regeling, Biologie voor jou (4M) thema 11 Zintuigen, en Biologie voor jou (3M) thema 8 Gedrag)
Toetsvorm	SE en CE	
Weging	Schriftelijke toets	
Herkansbaar	20% Ja	
Leerjaar	4.	Je kan de vorm, werking en functie van het uitscheidingsstelsel, bloedvatenstelsel, ademhalingsstelsel en verteringsstelsel beschrijven en het onderlinge verband met andere stelsels toelichten.
Periode	3.	
Examenthema	Het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding	Je weet hoe (infectie)ziekten zich ontwikkelen, hoe ze zich verspreiden en hoe men zich daartegen beschermd.
Exameneenheid	Bescherming	
SE/CE	K1,2,3,9,10 en V1	(Biologie voor jou (4M) thema 12 Voeding en vertering, Biologie voor jou (4M) thema 13 Transport en afweer, Biologie voor jou (4M) thema 14 Gaswisseling en uitscheiding)
Toetsvorm	SE en CE	
Weging	Schriftelijke toets	
Herkansbaar	20% Ja	

Leerjaar	4.	Je bent volledig op de hoogte van alle stof die op het CE wordt gevraagd.
Periode	4.	
Examenthema	Alle CE-stof	
Exameenheid	K1,2,3,4,6,9,11,12,13 en V1,2	
SE/CE	SE en CE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Weging	10%	
Herkansbaar	Ja	

Programma van toetsing en afsluiting HVX - KCKV

Oriëntatie op leren en werken komt in de lessen van LOB aan de orde en wordt bij dat vak getoetst en beoordeeld (KV/K1).

De basisvaardigheden hebben betrekking op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken. Deze vaardigheden zet je in meer of mindere mate in bij alle andere exameneenheden van Kunst & Cultuur (KV/K2).

Het vak wordt in de 3 klas afgesloten met een Naar Behoren (NB). Dat kan een Voldoende (V) of Goed (G) zijn. Voor de beoordeling van het kunstdossier wordt gelet op de uiterlijke verzorging, de volledigheid van je antwoorden op de gestelde vragen, je inzet, (ontwikkeling van) creativiteit, samenwerking en gedrag.

Algemeen		Toelichting
Leerjaar	3.	Kunstdossier en kunstzinnige vorming. Verkennen: De leerling maakt kennis met het vak CKV en maakt een cultureel zelfportret. Dit onderdeel vormt de start van het kunstdossier van de leerling.
Periode	1.	
Examenthema	KV/K 3 en 4	
SE/CE	Deel kunstdossier	
Toetsvorm	Handelingsdeel	
Weging	V/G	
Herkansbaar	Nee	
Leerjaar	3.	Kunstdossier en kunstzinnige vorming. Verbreden: De leerling maakt kennis met- en doet verslag van twee kunstdisciplines. Deze twee onderdelen worden toegevoegd aan het kunstdossier van de leerling.
Periode	2.	
Examenthema	KV/K 2, 3 en 4	
SE/CE	Deel kunstdossier	
Toetsvorm	Handelingsdeel	
Weging	V/G	
Herkansbaar	Nee	
Leerjaar	3.	Kunstdossier en kunstzinnige vorming. Verbreden: De leerling maakt kennis met- en doet verslag van twee (nieuwe) kunstdisciplines. Deze twee onderdelen worden tevens toegevoegd aan het kunstdossier van de leerling.
Periode	3.	
Examenthema	KV/K 2, 3 en 4	
SE/CE	Deel kunstdossier	
Toetsvorm	Handelingsdeel	
Weging	V/G	
Herkansbaar	Nee	
Leerjaar	3.	Kunstdossier. Verdiepen: De leerling maakt een eigen kunstwerk met daarbij een procesverslag met reflectie.
Periode	4.	
Examenthema	KV/K 2, 3 en 4	
SE/CE	Deel kunstdossier	
Toetsvorm	Handelingsdeel	
Weging	V/G	

Herkansbaar	Nee	
Leerjaar	3.	Kunstdossier. Verbinden en reflectie: De leerling maakt zijn/haar kunstdossier compleet en verzorgt hierover een eindpresentatie. In de eindpresentatie is ook het onderdeel reflectie opgenomen.
Periode	5.	
Examenthema	KV/K 2, 3 en 4	
SE/CE	Kunstdossier	
Toetsvorm	Presentatie	
Weging	V/G	
Herkansbaar	Nee	

NB:

Kunstdisciplines zijn bijvoorbeeld:

Drama, beeldende kunst, dans, film, architectuur, fotografie, design etc.

NB2:

De onderdelen zijn niet herkansbaar. De leerling krijgt wel de kans zijn/haar werk te verbeteren om op deze manier een V of G te behalen per onderdeel. Alle opdrachten moeten gemaakt, ingeleverd en gemiddeld voldoende zijn voordat de leerling kan deelnemen aan de eindpresentatie.

Programma van toetsing en afsluiting HVX - Duits mavo

Algemeen		Toelichting
Leerjaar	3	Je kan een gesprek voeren in het Duits over het dagelijkse leven. Je kan antwoorden geven op vragen en zelf vragen stellen op A1/A2 niveau
Periode	3	
Examenthema	Gespreksvaardigheid	
Exameneenheid	MVT/K/2/3/6	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Mondeling	
Weging	10%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	3	Je legt een leesdossier aan gebaseerd op teksten/leesboeken/gedichten op A1/A2 niveau.*1
Periode	4	
Examenthema	Leesvaardigheid	
Exameneenheid	MVT/K/1/2/3/4	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Schriftelijk	
Weging	10%	
Herkansbaar	Nee	
Leerjaar	3	Je vult een praktisch formulier in en schrijft een aantal korte persoonlijke berichten op A1 niveau.
Periode	5	
Examenthema	Schrijfvaardigheid	
Exameneenheid	MVT/K/1/2/3/7	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Schriftelijk	
Weging	10%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	4	Je neemt deel aan een interview over je profiel. Je geeft antwoord op vragen en stelt zelf ook vragen op A2 niveau.
Periode	1	
Examenthema	Gespreksvaardigheid	
Exameneenheid	MVT/K/2/3/6	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Mondeling	
Weging	15%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	4	Kijk- en Luistertoets Cito Je kan antwoord geven op vragen van gesproken Duitse teksten.
Periode	2	
Examenthema	Luister/kijkvaardigheid	
Exameneenheid	MVT/K/1/2/3/5	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Digitaal/Schriftelijk	
Weging	25%	
Herkansbaar	Nee	

Leerjaar	4	Je kan een profiel over jezelf schrijven waarin beroepskeuze verwerkt op A2
Periode	2	
Examenthema	Schrijfvaardigheid	
Exameneenheid	MVT/K/1/2/3/7	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Schriftelijk	
Weging	15%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	4	Je legt een leesdossier aan gebaseerd op teksten/leesboeken/gedichten op A2/B1 niveau.*2
Periode	3	
Examenthema	Leesvaardigheid	
Exameneenheid	MVT/K/1/2/3/4	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Mondeling	
Weging	15%	
Herkansbaar	Nee	

Leesdossier:

Je kunt verslag doen in het Nederlands van de door jou gelezen teksten of gedichten en boek en je kan vragen beantwoorden in het Nederlands over het gelezen werken

*1 Bestaat uit 4 teksten of gedichten en 1 boek op A1/A2 niveau

*2 Bestaat uit 4 teksten of gedichten en 2 boeken op A2/B1 niveau

Bij *1 en *2 genoemde teksten, gedichten en boeken kunnen worden gekozen vanaf vastgestelde lijst met titels. In overleg kan er met de vakdocent van die lijst worden afgeweken

MVT/K/1 Oriëntatie op leren en werken	moet op SE	
MVT/K/2 Basisvaardigheden	moet op SE	
MVT/K/3 Leervaardigheden	moet op CE/SE	
MVT/K/4 Leesvaardigheid	moet op CE, mag SE	
MVT/K/5 Luister- en kijkvaardigheid	moet SE	
MVT/K/6 Gespreksvaardigheid	moet op SE	
MVT/K/7 Schrijfvaardigheid	moet op SE	
MVT/V/1 Leesvaardigheid		moet CE, mag SE
MVT/V/3 Kennis van land en samenleving		moet CE, mag SE
MVT/V/4 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie		moet op SE
MVT/V/5 Vaardigheden in samenhang		moet CE, mag SE

Programma van toetsing en afsluiting HVX - Economie

Oriëntatie op leren en werken komt in de lessen van LOB aan de orde en wordt bij dat vak getoetst en beoordeeld.

De basisvaardigheden hebben betrekking op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken. De leervaardigheden zijn strategische vaardigheden die jij kunt toepassen. Deze vaardigheden dragen bij tot de ontwikkeling van jouw eigen leervermogen en het vermogen met economische vaktaal te communiceren en onderzoek te doen. Beide vaardigheden zet je in meer of mindere mate in bij alle andere exameneenheden van economie.

Algemeen		Toelichting
Leerjaar	3.	Overheid en bestuur De kandidaat heeft inzicht in de sociale, economische en financiële functies van de overheid en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus. De kandidaat heeft inzicht in de achtergronden van de problematiek betreffende: – de ontwikkeling van het begrotingstekort en de staatsschuld – de systematiek en uitgangspunten van loon – en inkomstenbelasting – de oorzaken en gevolgen van de waardeverandering van geld – de prijscompensatie als middel om koopkrachtverlies tegen te gaan en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.
Periode	3.	
Exameneenheid	EC/K6 en V1	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Schriftelijk	
Weging	10%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	3.	Internationale ontwikkelingen De kandidaat heeft inzicht in internationale economische betrekkingen zoals Nederland als open economie, de Europese Unie, ontwikkelingsproblematiek en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.
Periode	4.	
Exameneenheid	EC/K7	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Schriftelijk	
Weging	10%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	3.	Natuur en milieu De kandidaat heeft inzicht in de samenhang tussen consumptie, productie en het milieu, en kan aan de hand van voorbeelden
Periode	5.	
Exameneenheid	EC/K8 en V2	
SE/CE	SE	

Toetsvorm	Praktische opdracht	op het gebied van milieuschade de rol van overheid, maatschappelijke organisaties en individuele personen beschrijven.
Weging	15%	
Herkansbaar	Nee	
Leerjaar	4.	Rekenen De kandidaat kan economische berekeningen maken.
Periode	1.	Je kunt tijdsperioden omzetten van weken naar maanden of jaren,
Exameneenheid	K3, 4a, 5a, 6, 7 en V1	rekenen met procenten en delen. Je kunt met rente rekenen, maar ook met omzet, afzet, verkoopprijzen, afschrijvingen en brutowinst/nettowinst.
SE/CE	SE en CE	
Toetsvorm	Schriftelijk	
Weging	15%	
Herkansbaar	Nee	
Leerjaar	4.	Arbeid en productie De kandidaat heeft inzicht in aspecten van het producentengedrag zoals kosten, opbrengsten, winst, toegevoegde waarde, arbeid, arbeidsverdeling, arbeidsproductiviteit, werkgelegenheid, werkloosheid en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.
Periode	2.	Arbeid en bedrijfsleven De kandidaat heeft inzicht in de productie van goederen en diensten en in de fasen die een product doorloopt vanaf de producent van grondstoffen tot en met de detaillist/winkelier, en kan voorbeelden geven van beroepen/werkzaamheden die typerend zijn voor verschillende economische sectoren.
Exameneenheid	EC/K5A en B	
SE/CE	SE en CE	
Toetsvorm	Schriftelijk	
Weging	15%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	4.	Consumptie De kandidaat heeft inzicht in aspecten van het consumentengedrag, zoals keuzes, behoeften, inkomen en in de functies van het geld, lenen en sparen en kan
Periode	3.	
Exameneenheid	EC/K4A en B	
SE/CE	SE en CE	
Toetsvorm	Schriftelijk	

Weging	15%	dit inzicht toepassen in een gegeven casus. Consumptie en consumentenorganisaties De kandidaat heeft inzicht in het bankwezen, zoals verkrijgen van vreemd geld, spaarvormen en leningsvormen, en in motieven en kenmerken van verzekeringen en kan hierbij informatie van consumentenorganisaties gebruiken.
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	4.	Examentraining alle examenstof.
Periode	4.	
Exameneenheid	K3, 4a, 5a, 6, 7, V1&3	
SE/CE	SE en CE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Weging	20%	
Herkansbaar	Nee	
Leerjaar	3.	Hoofdstukken 1 & 2 worden behandeld en getoetst. Je leert o.a.: Welke verschillende behoefte mensen hebben en hoe zij consumeren. Wat voor type uitgaven mensen hebben hoe zij met inkomen omgaan. Wat de rechten zijn van de consumenten.
Periode	4.	
Exameneenheid	K1, K2, K3, K4A : 1-2-3-6-7-8, K4B, K8, V1 : 5	
SE/CE	SE en CE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Weging	7,5%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	3.	Hoofdstukken 5 & 6 worden behandeld en getoetst. Je leert o.a.: Welke rechten en plichten werkgevers en werknemers hebben. Hoe de arbeidsmarkt werkt. Wat er gebeurt als je werkloos wordt en welke types werkloosheid er bestaan. Hoe bedrijven winst/verlies maken en welke invloed zij hebben op de maatschappij
Periode	4.	
Exameneenheid	K1, K2, K3, K4A: 2, K5A: 1-2-6, K5B, K8, V1: 7	
SE/CE	SE en CE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Weging	7,5%	
Herkansbaar	Ja	

Leerjaar	3.	Er wordt een bedrijfsonderzoek
Periode	4.	gedaan. Hierbij worden
Examenenheid	K1, K2, K3, K8, V2	milieuvriendelijke bedrijven
SE/CE	SE	onderzocht en hoe zij bijvoorbeeld
Toetsvorm	Praktische opdracht	circulair kunnen worden. Dient
Weging	10%	schriftelijk te worden ingeleverd.
Herkansbaar	Nee	
Leerjaar	3.	Hoofdstukken 3 & 4 worden
Periode	5.	behandeld en getoetst. Je leert o.a.:
Examenenheid	K1, K2, K3, K4A: 4-5, K4B	Wat voor soorten geld er zijn. Welke
SE/CE	SE en CE	type sparen en lenen er zijn. Hoe
Toetsvorm	Schriftelijke toets	mensen zich verzekeren en welke
Weging	7,5%	type verzekeringen er zijn
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	3.	Hoofdstukken 7 & 8 worden
Periode	5.	behandeld en getoetst. Je leert o.a.:
Examenenheid	K1, K2, K3, K6: 1-2-3, K7: 1-2-3ab-4-5, V1: 1	Wat de overheid doet voor de
SE/CE	SE en CE	maatschappij en wat sociale
Toetsvorm	Schriftelijke toets	zekerheid is. Waarom Nederland een
Weging	7,5%	handelsland is. Waarom
Herkansbaar	Ja	ontwikkelingssamenwerking bestaat
		en hoe dit is zijn werk gaat.
Leerjaar	4.	Hoofdstukken 1 & 2 worden
Periode	1.	behandeld en getoetst. Je leert o.a.:
Examenenheid	K1, K2, K3, K4A: 1-2-3-4-5-6-7-8, V1: 1-3-5-6	Hoe je het bbp uitrekent. Wat inflatie
SE/CE	SE en CE	en koopkracht met elkaar te maken
Toetsvorm	Schriftelijke toets	hebben. Welke geldfuncties er zijn en
Weging	15%	hoe je die kan herkennen.
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	4.	Hoofdstukken 3 & 4 worden
Periode	2.	behandeld en getoetst. Je leert o.a.:
Examenenheid	K1, K2, K3, K5A: 1-2-3-4-5-6, V1: 7	Wat voor kosten een bedrijf kan
SE/CE	SE en CE	hebben en hoe zij winstberekeningen
		maken. Welke marktsoorten er zijn.

Toetsvorm	Schriftelijke toets	Hoe de arbeidsmarkt werkt en welke wetten er zijn om werkgevers en werknemers te beschermen.
Weging	15%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	4.	Hoofdstukken 5 & 6 worden behandeld en getoetst. Je leert o.a.:
Periode	3.	behandeld en getoetst. Je leert o.a.:
Exameneenheid	K1, K2, K3, K6: 1-2-3, V1: 1-2-4	Hoe Nederland geld verdient aan export en hoe je verschillende quotes uitrekent. Welke afspraken de EU heeft met elkaar op gebied van handel. Hoe je ontwikkelingslanden herkent en hoe wij ons steentje kunnen bijdragen.
SE/CE	SE en CE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Weging	15%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	4.	Hoofdstuk 7 & 8 worden behandeld en getoetst. Je leert o.a.:
Periode	4.	Welke taken de overheid heeft en hoe zij ons gedrag beïnvloeden.
Exameneenheid	K1, K2, K7: 1-2-3-4-5	Waarom Nederland een verzorgingsstaat is.
SE/CE	SE en CE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Weging	15%	
Herkansbaar	Ja	

Programma van toetsing en afsluiting HVX - Engels

Algemeen		Toelichting
Leerjaar	3	<u>Schrijfvaardigheid</u>
Periode	3	Je kunt een persoonlijke brief schrijven (ERK: A2)
Examenthema	K1,2,3, 7	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	schriftelijk	
Weging	10%	
Herkansbaar	ja	
Leerjaar	3	<u>Gespreksvaardigheid</u>
Periode	5	Taaldorp: je neemt deel aan een aantal rollenspellen van praktische situaties (ERK: A1/A2)
Examenthema	K1, 2, 3, 6	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	mondeling	
Weging	10%	
Herkansbaar	Nee	
Leerjaar	3	<u>Extensief lezen</u>
Periode	5	Voortbouwend leesdossier met daarin min. twee boekopdrachten** (ERK: A2/B1)
Examenthema	K1, 2, 3, 4; V1, 3	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	schriftelijk/mondeling	
Weging	10%	
Herkansbaar	nee	
Leerjaar	4	<u>Schrijfvaardigheid</u>
Periode	1	Je kunt een zakelijk stuk schrijven (sollicitatiebrief, pitch, voorstel, verslag) {je kunt hier een link met je LOB-dossier leggen} (ERK: B1)
Examenthema	K1,2,3, 7	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	schriftelijk	
Weging	15%	
Herkansbaar	ja	
Leerjaar	4	<u>Luistervaardigheid</u>
Periode	3	Kijk-Luistertoets CITO (ERK: A2/B1)
Examenthema	K1, 2, 3, 5; V3	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	schriftelijk	
Weging	25%	
Herkansbaar	nee	
Leerjaar	4	<u>Extensief lezen</u>
Periode	3	Voortbouwend leesdossier met daarin
Examenthema	K1, 2, 3, 4; V1,3	

SE/CE Toetsvorm Weging Herkansbaar	SE schriftelijk/mondeling 15% Nee	vijf boekopdrachten** (ERK: A2/B1)
Leerjaar Periode Examenthema Toetsvorm Weging Herkansbaar	4 4 K1, 2, 3, 6 SE mondeling 15% nee	<u>Gespreksvaardigheid</u> Je geeft een korte presentatie over een onderwerp uit de Engelssprekende wereld naar keuze. (ERK: A2)

* De landelijke adviesdatum van het CITO wordt aangehouden; dit is meestal ergens in januari, maar valt niet noodzakelijkerwijs samen met SE-week zoals die op school gepland wordt.

** In totaal leest de leerling in de bovenbouw mavo minimaal 5 boeken. Twee daarvan in leerjaar 3, de overige drie in leerjaar 4. Er wordt een lijst geleverd met geschikte titels; als een leerling een andere titel wil lezen, gebeurt dit altijd in overleg met de docent.

Programma van toetsing en afsluiting HVX - Geschiedenis

Algemeen		Toelichting
Leerjaar	3	De koloniale relatie Indonesië en Nederland.
Periode	1	
Examenthema	Nederland en Indonesië	
Exameneenheid	K4	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	PO	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Leerjaar	3	Cultureel - mentale ontwikkelingen in Nederland na 1945 Toetsduur: 50 minuten
Periode	2	
Examenthema	Nederland na 1945	
Exameneenheid	K8	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Weging	10%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	3	Cultureel - mentale ontwikkelingen in Nederland na 1945
Periode	3	
Examenthema	Nederland na 1945	
Exameneenheid	K8	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	PO	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Leerjaar	3	De koude oorlog. Schriftelijke toets Toetsduur: 50 minuten
Periode	4	
Examenthema	De Koude Oorlog	
Exameneenheid	K9	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	SO	
Weging	10%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	3	De koude oorlog
Periode	5	
Examenthema	De Koude Oorlog	
Exameneenheid	K9	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	PO	
Weging	5%	

Herkansbaar	Nee	
Leerjaar	4	Staatsinrichting van Nederland (1948 - 1919)
Periode	1	
Examenthema	Staatsinrichting van Nederland	
Exameneenheid	K5	
SE/CE	CE	
Toetsvorm	PO	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Leerjaar	4	Nederland (1848 - 1919) (exameneenheid K5) + Historisch Overzicht 20e eeuw Eerste Wereldoorlog (1914 - 1918) + Interbellum (1919 - 1939) (exameneenheid K10)
Periode	2	
Examenthema	Staatsinrichting van Nederland, WO I en interbellum	
Exameneenheid	K5 en K10	
SE/CE	CE	
Toetsvorm	SO	
Weging	30%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	4	Overzicht 20e eeuw WO II (1939 - 1945) + Koude Oorlog (1945 - 1989) en periode na 1989 (exameneenheid K10)
Periode	3	
Examenthema	Interbellum en WOII	
Exameneenheid	K10	
SE/CE	CE	
Toetsvorm	Schriftelijk	
Weging	30%	
Herkansbaar	Ja	

Programma van toetsing en afsluiting HVX - Godsdienst

Het vak godsdienst heeft geen schoolexamen, maar dient naar voldoende of goed te zijn afgesloten om deel te nemen aan het centraal examen.

Indien een leerling een 'niet naar behoren' haalt voor een handelingsdeel, moet de leerling een vervangende opdracht maken om op deze wijze een naar behoren te krijgen voor alle handelingsdelen.

Wat draagt het vak godsdienst bij aan het leren en leven van de leerling?

Bij het vak godsdienst leren de leerlingen aan de hand van verschillende godsdiensten en levensbeschouwingen een eigen levensvisie te ontwikkelen. Ze leren respect te hebben voor andere opvattingen of zienswijzen en te begrijpen waarop die opvattingen zijn gebaseerd. Ze ontwikkelen daarbij een kritische houding om beargumenteert het met bepaalde opvattingen wel of niet eens te zijn. Door levensbeschouwelijke vragen te stellen leren de leerlingen na te denken en vragen te stellen over de betekenis en zin van het leven. Dit gaat zowel om hun eigen leven als dat van anderen. Aan de hand van actuele gebeurtenissen worden leerlingen uitgedaagd om na te denken over goed en kwaad en hoe zij zichzelf hiertoe verhouden.

Het PTA voor het vak godsdienst is gebaseerd op het document *Leerling competenties Godsdienst/Levensbeschouwing* van Verus, vereniging voor katholiek en christelijk onderwijs.¹

Algemeen		Toelichting
Leerjaar	3.	Aan de hand van drie godsdienstige
Periode	3.	en/of levensbeschouwelijke verhalen
Examenthema	Levensvragen	geeft de leerling antwoord op drie
SE/CE	nvt	levensvragen.
Toetsvorm	Verslag	<i>Competent in zelfreflectie en</i>
Weging	nvt	<i>ontwikkeling</i>
Herkansbaar	Ja	De leerling herkent levensvragen,
		verkent deze en geeft er betekenis aan
		voor het ontwikkelen van een eigen
		levensbeschouwing in relatie tot
		anderen.
		<i>Hermeneutisch competent</i>
		De leerling kent, herkent en begrijpt
		visies op de mens, wereld en God en
		uitingen daarvan in

¹ <https://www.verus.nl/aanbod/producten/leerlingcompetenties-godsdienstlevensbeschouwing>

		levensbeschouwelijke tradities en weet deze te waarderen.
Leerjaar	3.	De leerling kijkt in groepsverband een (aantal) aflevering(en) van het programma 'Rot op met je religie'. Hij verdiept zich in de gebruiken van het jodendom, christendom en de islam en reflecteert op eigen opvattingen en gebruiken. <i>Spiritueel competent</i> De leerling benoemt transcendentale ervaringen en (eigen) drijfveren of grondslagen in het leven en durft hierover een open gesprek aan te gaan. <i>Competent in communicatie en dialoog</i> De leerling luistert naar de visies van anderen, reflecteert daarop verwoordt en verantwoordt de eigen visie tegenover anderen.
Periode	4.	
Examenthema	Rot op met je religie	
SE/CE	nvt	
Toetsvorm	Verslag	
Weging	nvt	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	4.	De leerling maakt kennis met morele dilemma's, verwoordt eigen morele waarden en normen en presenteert deze aan de groep. <i>Competent tot ethisch gefundeerd waarderen en handelen</i> De leerling is zich bewust van moraliteit en heeft zicht op eigen morele beginselen waaruit gehandeld wordt.
Periode	2.	
Examenthema	Mijn leefregels	
SE/CE	nvt	
Toetsvorm	Posterpresentatie	
Weging	nvt	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	4.	De leerling woont een religieuze/levensbeschouwelijke viering naar keuze bij en heeft een gesprek met een deelnemer van deze bijeenkomst. In een verslag reflecteert hij op de viering en de betekenis ervan voor de gesproken persoon. <i>Sociaal competent</i>
Periode	3.	
Examenthema	Bezoek viering	
SE/CE	nvt	
Toetsvorm	Verslag	
Weging	nvt	
Herkansbaar	Ja	

De leerling participeert in zinsverbanden die berusten op affectieve en institutionele relaties tussen individuen.

Competent in communicatie en dialoog

De leerling luistert naar visies van anderen, reflecteert daarop, verwoordt en verantwoordt de eigen visie tegenover anderen.

Programma van toetsing en afsluiting HVX - Inft

Bij 'Informatie Technologie Theoretische Leerweg' (hierna 'Inft') leert de leerling hoe computers en informatiesystemen zijn opgebouwd en hoe deze systemen bij verschillende beroepen worden ingezet.

Het vak Informatietechnologie bestaat uit zeven thema's:

1. Oriëntatie op leren en werken.
2. Professionele vaardigheden
3. ICT-vaardigheden
4. Maatschappij en innovatie
5. Hardware
6. Media ontwerpen
7. IT ontwerpen

Het examenprogramma heeft een accent op media ontwerpen, IT ontwerpen, hardware en maatschappij/innovatie. Bij deze thema's worden de thema's 1, 2 en 3 steeds integraal opgenomen.

Informatietechnologie kent alleen een schoolexamen en dit schoolexamen bestaat uit vier praktische examenonderdelen. De getoonde volgorde kan door de leerling in overleg met de vakdocent worden aangepast.

Algemeen		Toelichting
Naam	A media	Portfolio met de volgende onderdelen: <ul style="list-style-type: none">• Ontworpen media-uiting voor printmedium• Ontworpen media-uiting voor internet/digitale media• 3D-project (3D-printing, animatie of game)
Leerjaar	3	
Periode	3	
Examenthema	1, 2, 3 en 6 - media ontwerpen	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Quest/project	
Weging	25%	
Herkansbaar	Nee	
Naam	B hardware	Zelfontworpen quest waaruit blijkt dat: <ul style="list-style-type: none">• De leerling inzicht heeft in globale hardware-architectuur en computernetwerken• De leerling vervangings- en reparatietaken kan uitvoeren van een computer met randapparatuur.• De leerling een eenvoudig computernetwerk kan beveiligen
Leerjaar	3	
Periode	4	
Examenthema	2, 3 en 5 - hardware	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Quest/project	
Weging	25%	
Herkansbaar	Nee	

Naam	C IT ontwerpen	Portfolio met de volgende onderdelen:
Leerjaar	4	<ul style="list-style-type: none"> Analyse van een informatiestroom/systeem bij een (kleinschalig) bedrijf of instelling
Periode	1	<ul style="list-style-type: none"> Suggestie tot verbetering van het systeem inclusief database-ontwerp
Examenthema	1, 2, 3 en 7 - ICT ontwerpen	<ul style="list-style-type: none"> Eenvoudig computerprogramma of game (eventueel gekoppeld aan 3D-component uit A)
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Quest/project	
Weging	25%	
Herkansbaar	Nee	
Naam	D maatschappij	Zelfontworpen quest waaruit blijkt dat:
Leerjaar	4	<ul style="list-style-type: none"> De leerling zich georiënteerd heeft op nieuwe ontwikkelingen op het gebied van informatietechnologie in de maatschappij
Periode	2	<ul style="list-style-type: none"> De leerling een nieuwe digitale techniek/oplossing heeft ontworpen (d.m.v. een 'rich prototype) voor een maatschappelijk vraagstuk en kan aangeven hoe dit qua normen en waarden zal 'vallen'*
Examenthema	2, 3 en 4 - Maatschappij/innovatie	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Quest/project	
Weging	25%	
Herkansbaar	Nee	

*): de leerling kan er hier ook voor kiezen een contra-oplossing te ontwerpen en uit te leggen waarom dit qua normen en waarden nu juist *niet* passend zou zijn in de samenleving.

Lichamelijke Opvoeding

Erratum oktober 2023

Het examen bestaat alleen uit een Schoolexamen (SE).

Het examenprogramma bestaat uit de volgende kerndoelen:

- LO1/K/1** Oriëntatie op leren en werken
- LO1/K/2** Basisvaardigheden
- LO1/K/3** Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding
- LO1/K/4** Spel
- LO1/K/5** Turnen
- LO1/K/6** Bewegen op muziek
- LO1/K/7** Atletiek
- LO1/K/8** Zelfverdediging
- LO1/K/9** Actuele bewegingsactiviteiten

Het vak LO telt mee voor het examen mavo.

Dat wil zeggen dat alle resultaten van de praktische opdrachten die je in het voor- en eindexamenjaar behaalt tijdens de lessen LO, sportoriëntatie, sportdagen of afsluitmomenten, meetellen in de eindbeoordeling.

Wanneer je aan onderstaande voorwaarden voldoet, dan zal de eindbeoordeling met een voldoende of goed worden beoordeeld.

1. Actieve deelname
2. Werkhouding
3. Omgang met klasgenoten en docent
4. Houden aan afspraken

Beoordeling: Op de website van het HVC vind je een uitgebreide toelichting over de beoordeling middels een RUBRIC voor het vak LO. Het gemiddelde van al de behaalde cijfers wordt uiteindelijk omgezet in een letter.

Hierbij is:

O = 5,4 of minder

V = 5,5-7,4

G = 7,5 of meer

In het examenreglement staat dat je minimaal een V moet halen op je eindlijst voor het vak LO. Is de beoordeling een O, dan kun je je diploma niet in ontvangst nemen wanneer je in een examenklas zit. Dus wanneer je op je SE-eindlijst een O krijgt moet je in overleg met je LO docent om te zien hoe je er alsnog een V of G van kan maken.

SE 1 (SE-PO 1)

Leerjaar	3	Keuze sportdag
Periode	3	
Exameneenheid	K: 3, 9	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	25%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 2 (SE-PO 2)

Leerjaar	4	Atletiek: Hardlopen, ver- en
Periode	7	hoogspringen en één vorm van werpen,
Exameneenheid	K: 1, 7	stoten of slingeren.
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	15%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 3 (SE-PO 3)

Leerjaar	4	Bewegen op muziek: Ritme en
Periode	9	bewegen, streetdance, jazzdans of
Exameneenheid	K: 3, 6	conditionele vormen op muziek en
SE/CE/Extra	SE	daarbij regelende taken uitvoeren,
Toetsvorm	Praktische opdracht	waaronder een eenvoudige variatie
Tijdsduur	N.v.t.	ontwerpen en uitvoeren.
Weging	15%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 4 (SE-PO 4)

Leerjaar	4	Spel binnen/buiten: Een slag- en loopspel, drie doelspelen, twee terugslagspelen (een vorm van volleybal en keuze uit minstens één vorm van badminton, tennis of tafeltennis, vormen van tik- en afgooispelen.
Periode	9	
Exameneenheid	K: 2, 4	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	15%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 5 (SE-PO 5)

Leerjaar	4	Turnen: Steun- en vrij springen, herhaald springen, zwaaien, balanceren en acrobatiek.
Periode	9	
Exameneenheid	K: 5	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	15%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 6 (SE-PO 6)

Leerjaar	4	Zelfverdediging Keuze uit: Stoeispelen (bijvoorbeeld: vormen van judo), trefspelen (bijvoorbeeld: vormen van boksen, schermen of karate-do).
Periode	9	
Exameneenheid	K: 3, 8	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	15%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

Lichamelijke Opvoeding 2

Erratum oktober 2023, 4 mavo

1. Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.

Alle handelingsdelen dienen "Naar Behoren" te worden afgesloten.

Aanvullende informatie over de eisen waaraan PO's en HD's dienen te voldoen ontvangt de leerling van de vakdocent. Het schoolexamen bevat:

2 theoretische toetsen

12 praktische opdrachten bewegen

1 handelingsdeel (20 uur)

2. Deelname aan de les

LO2 is een ervaringsvak. Daarmee wordt bedoeld dat de leerling aanwezig moet zijn en deel moet nemen aan de lessen. Ook in geval van blessure of herstel van ziekte is de leerling aanwezig.

Er mag maximaal 1 les per periode gemist worden.

De leerling heeft altijd zijn sportkleding mee voor de juiste (weers-)omstandigheden.

Bij te veel afwezigheid kan de leerling het onderdeel niet afsluiten en gaat door naar de inhaalronde. Bij blessures/ziekte wordt er een passende afspraak gemaakt, let op: het initiatief hiervoor ligt bij de leerling.

3. Beoordeling praktijk

Tijdens de praktijklessen worden readers uitgedeeld.

Hierin bevindt zich een logboek, dat voorafgaande aan het afsluiten van een onderdeel, moet worden ingeleverd. Wanneer dit niet naar behoren wordt ingeleverd zal de leerling automatisch doorgaan naar de inhaalronde. Dit geldt ook voor blessures.

Inhaalmomenten:

- 1 In de week voor de kerstvakantie
- 2 In de week voor de 3e SE week.

4. Doubleren

In geval van doubleren kunnen (na toestemming van de teamleider) je cijfers blijven staan.

Het vak hoeft niet opnieuw gevolgd te worden. Kies je ervoor om het vak te herkansen dan doe je alle onderdelen van het jaar weer mee met de klas.

SE 1 (SE-1)

Leerjaar	4	EHBSO (of clinic reanimatie dat dagdeel gaat duren)
Periode	8	
Examineenheid	K: 3, 11	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	100 minuten	
Weging	10%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 2 (SE-2)

Leerjaar	3 en 4	Spelregel kennis
Periode	5 (lj 3) t/m 9 (lj4)	
Examineenheid	K: 3	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	50 minuten	
Weging	10%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 3 (SE-PO1)

Leerjaar	3 en 4	Duur loop evenement + trainingschema maken
Periode	2 (lj 3) t/m 9 (lj 4)	
Examineenheid	K: 7	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	10%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 4 (SE-PO2)

Leerjaar	3 en 4	Doelspel
Periode	2 (lj 3) t/m 9 (lj 4)	
Examen eenheid	K: 4	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 5 (SE-PO3)

Leerjaar	3 en 4	Terugslagspel
Periode	2 (lj3) t/m 9 (lj4)	
Examen eenheid	N.v.t.	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 6 (SE-PO4)

Leerjaar	3 en 4	Eindvakspel
Periode	2 (lj 3) t/m 9 (lj4)	
Examen eenheid	K: 6	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 7 (SE-PO5)

Leerjaar	3 en 4	Bewegen op muziek
Periode	2 (lj3) t/m 9 (lj 4)	
Exameneenheid	N.v.t.	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 8 (SE-PO6)

Leerjaar	3 en 4	Zelfverdediging
Periode	2 (lj 3) t/m 9 (lj 4)	
Exameneenheid	K: 8	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 9 (SE-PO7)

Leerjaar	3 en 4	Racketsport
Periode	2 (lj 3) t/m 9 (lj 4)	
Exameneenheid	K: 4	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 10 (SE-PO8)

Leerjaar	3 en 4	Honkslagspelen
Periode	2 (lj 3) t/m 9 (lj 4)	
Exameneenheid	K: 4	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 11 (SE-PO9)

Leerjaar	3 en 4	Turnen, turntuin
Periode	2 (lj 3) t/m 9 (lj 4)	
Exameneenheid	K: 5	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 12 (SE-PO10)

Leerjaar	3 en 4	Klimmen
Periode	2 (lj 3) t/m 9 (lj 4)	
Exameneenheid	K: 9	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 13 (SE-PO11)

Leerjaar	3 en 4	Atletiek 2 werpen/springen
Periode	2 (lj 3) t/m 9 (lj 4)	
Examineenheid	K: 7	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 14 (SE-PO12)

Leerjaar	3 en 4	Maatschappelijke diensttijd, portfolio
Periode	5 (lj 3) t/m 9 (lj 4)	met opdrachten naar aanleiding
Examineenheid	K: 10, 11	organiseren sportactiviteit.
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	20%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 15 (SE-HD1)

Leerjaar	3 en 4	Sport en maatschappij. Hieronder vallen
Periode	2 (lj 3) t/m 7 (lj 4)	o.a.: Geven van trainingen op eigen
Examineenheid	K: 1, 2, 11	club, helpen bij sportdagen intern en
SE/CE/Extra	SE	extern, geven lessen aan andere klassen,
Toetsvorm	Handelingsdeel	begeleiden werkweek. Het dient in 4
Tijdsduur	20 uur	mavo in december afgesloten te worden
Weging		met een naar behoren.
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

Programma van toetsing en afsluiting HVX - Maatschappijleer

Vier grote thema's: Sociale verschillen, Cultuur en socialisatie, Macht en zeggenschap (parlementaire democratie) en Beelvorming en stereotypering. Elk thema komt aan de orde in een project dat bestaat uit verschillende onderdelen (kennistoets, bezoek/gastles, verwerkingsopdrachten).

Algemeen		Toelichting
Leerjaar Periode Examenthema SE/CE Toetsvorm Weging Herkansbaar	3. 1. Sociale verschillen (K1,2,3/5) SE project 25% Ja	Je kunt uitleggen wat sociale verschillen zijn en hoe sociale mobiliteit werkt. Je kunt uitleggen hoe belangenconflicten ontstaan in de maatschappij. Je kunt maatregelen van de overheid rond sociale ongelijkheid beschrijven en uitleggen.
Leerjaar Periode Examenthema SE/CE Toetsvorm Weging Herkansbaar	3. 2. Cultuur en socialisatie (K1,2,3/4) SE project 25% Ja	Je kunt beschrijven hoe een mens zich ontwikkelt tot lid van de samenleving (socialisatieproces). Je kunt uitleggen dat mensen bij een subcultuur horen en waarom ze daarbij (willen) horen. Je kunt uitleggen hoe onderwijs een rol heeft in de ontwikkeling van een mens als lid van de samenleving.
Leerjaar Periode Examenthema SE/CE Toetsvorm Weging Herkansbaar	3. 3. Macht en zeggenschap (K1,2,3/6) SE project 25% Ja	Je kunt uitleggen hoe burgers invloed kunnen uitoefenen op de politiek (parlementaire democratie).

Leerjaar	3.	Je kunt uitleggen hoe de mening van mensen wordt beïnvloed.
Periode	4.	
Examenthema	Beeldvorming en stereotypering (K/7)	Je herkent vooroordelen en kunt uitleggen hoe je hiermee om kunt gaan.
SE/CE	SE	
Toetsvorm	project	
Weging	25%	
Herkansbaar	Ja	Je kunt bij een bepaald sociaal probleem uitleggen hoe de beeldvorming tot stand is gekomen (discriminatie, rolverdeling, cultuurverschillen).

Programma van toetsing en afsluiting HVX - NASK 1

Algemeen		Toelichting
Leerjaar	3	<p><i>Dagelijks gaan we door weer en wind. Daarbij spelen allerlei natuurkundige processen. Die worden vooral bepaald door zon(newarmte) en water. En ook de draaiing van de aarde speelt een stevig deuntje mee. Hoe zit dat?</i></p> <p>Na deze module kun je het ontstaan van wind, wolken, neerslag en bliksem beschrijven en verklaren in termen van faseovergangen, luchtdruk, temperatuur en dichtheid. Je kent de samenhang met de waterkringloop. Je kunt een beschrijving geven van het broeikaseffect en kent de samenhang met energiegebruik en opwekking van elektrische energie.</p>
Periode	2 (voor te bereiden in periode 1)	
Examenthema	<i>Weer & wind, water en warmte</i>	
Exameneenheid SE/CE	NASK1 K.12, K.4, K.6, K.10	
Toetsvorm	SE/CE	
Weging	Presentatie en toets	
Herkansbaar	10%	
Gerelateerde vakken	Alleen toets Aardrijkskunde	
Leerjaar	3	
Periode	3	
Examenthema	<i>Het licht zien; over licht en schaduw, kleuren, beelden en illusies</i>	
Exameneenheid SE/CE	NASK1 K.7	
Toetsvorm	SE/CE	
Weging	Practicum en toets	
Herkansbaar	10% (5% + 5%)	
Gerelateerde vakken	Alleen toets Biologie	

voortkomen. Dan helpt het misschien om te weten wat licht is en hoe zien werkt.

Je kunt beschrijven dat licht een vorm van straling is, je kunt aangeven hoe licht zich beweegt en hoe beelden gevormd worden, in termen van lichtstralen, lichtbundels, schaduwvorming en kleuren; je kunt verschillende soorten lenzen herkennen en de werking van vlakke spiegels en bolle lenzen toepassen; je kunt aangeven hoe het menselijk oog beelden vormt en welk effect verschillende oogafwijkingen hebben.

Leerjaar	3	<i>We hebben het meestal niet door, maar alle dingen stralen, net zoals mensen, zelfs als ze niet vrolijk zijn. Maar niet alle straling is hetzelfde. De ene is gevaarlijk, de andere prettig, weer een andere nuttig. Hoe zit dat? En wat heeft dat met je mobiele telefoon te maken?</i> Na deze module kun je beschrijven hoe verschillende vormen van straling samenhangen, waaronder radioactieve. Je kunt dit in verband
Periode	4	
Examenthema	<i>Stralende materie; een (on)gezonde zaak</i>	
Exameneenheid SE/CE	NASK1 K.10, K.11 SE/CE	
Toetsvorm	Presentatie en toets	
Weging	10% (5% + 5%)	
Herkansbaar	Alleen toets	
Gerelateerde vakken	Biologie, techniek	

		<p>brengen met de bouw van atomen. Je kunt aangeven wat de ongewenste effecten ervan zijn, hoe je je kunt beschermen en hoe het ook positief gebruikt kan worden.</p>
<p>Leerjaar Periode Examenthema Exameneenheid SE/CE Toetsvorm Weging Herkansbaar Gerelateerde vakken</p>	<p>3 5 (voor te bereiden in leerjaar 3, periode 4) <i>Draadloos onder hoogspanning? Over elektriciteit, schakelingen en veiligheid</i> NASK1 K.5 SE/CE Practicum en toets 20% (5% + 15%) Alleen toets Techniek</p>	<p><i>Tegenwoordig is zo'n beetje het hele leven elektrisch. En digitaal. En draadloos. En dat wordt de komende jaren waarschijnlijk alleen maar meer. Maar wat betekent dat nu eigenlijk? En hoe werkt dat? Kunnen mensen last krijgen van hoogspanning en al die draadloze apparaten? Na deze module kun je aangeven wat stroom is en hoe dit samenhangt met magnetisme. Je weet hoe elektriciteit wordt opgewekt en hoe dat (thuis) veilig kan worden gebruikt. Je kunt elektrische schakelingen ontwerpen en analyseren en hierover berekeningen doen. Je kent verschillende elektrische elementen, die in allerlei apparaten worden gebruikt, waaronder in computers.</i></p>
<p>Leerjaar Periode Examenthema</p>	<p>4 1 <i>Een explosieve zaak; over stoffen, brandstoffen, energie en (radioactieve)</i></p>	<p><i>Er zijn talloze verschillende stoffen met elk hun eigen eigenschappen. Daaraan kun je ze herkennen.</i></p>

Exameneenheid SE/CE	materialen en de strijd daarover (vgl. <i>Stralende materie</i>) NASK1 K.4, K.6, K.11 SE/CE	<i>Sommige zijn gevaarlijk: giftig, brandbaar, explosief. Daar moet je voorzichtig mee zijn. Maar soms zijn ze ook handig, bijvoorbeeld als je op zoek bent naar brandstoffen voor onze energievoorziening. Dat maakt ze gewild, zeker als ze schaars zijn. Dan ontstaat er soms strijd over.</i>
Toetsvorm	Practicum en toets	Je kunt soorten materialen en hun stofeigenschappen herkennen en gebruiken.
Weging	10% (5% + 5%)	Je kent gevaren van stoffen en effecten van chemische reacties (waaronder verbranden) en natuurkundige processen (geleiding e.d.) in verband met die materialen, je weet hoe die worden gebruikt en misbruikt en je weet hoe die gevaren te voorkomen zijn. Je kunt een verband leggen met energiebronnen en de mondiale strijd daarover.
Herkansbaar	Alleen toets	
Gerelateerde vakken	Scheikunde, aardrijkskunde, maatschappijleer	
Leerjaar	4	<i>'Alles is (in) beweging', zei een Griekse filosoof lang geleden. En eigenlijk had hij gelijk. De hele natuurkunde gaat erover. We bewegen ook steeds meer en steeds sneller. Maar hoe ontstaat beweging? Wat is ervoor nodig? En hoe stop je die</i>
Periode	2	
Examenthema	Beweging, krachten en veiligheid in het verkeer	
Exameneenheid SE/CE	NASK1 K.9, (V.1) ¹ SE/CE	
Toetsvorm	Practicum en toets	
Weging	20% (5% en 15%)	
Herkansbaar	Alleen toets	
Gerelateerde vakken	Techniek, gym	

		<p><i>weer op tijd, bijvoorbeeld als je in de auto zit?</i></p> <p>Na deze module ken je de relatie tussen kracht en beweging en kun je diagrammen van bewegende voorwerpen interpreteren, (gemiddelde) snelheid bepalen. Je kunt een relatie leggen met veiligheidsmaatregelen in het verkeer (en daaraan berekeningen uitvoeren).</p>
Leerjaar	4	<p><i>Iedereen weet, om iets voor elkaar te krijgen, heb je kracht nodig. Maar je hoeft niet altijd sterk te zijn. In de sport en de techniek, maar ook thuis gaat het vaak om slim gebruik van kracht. Met een kleine kracht kun je soms een grote kracht uitoefenen. Kracht speelt vaak óók een rol als je wilt dat er niets gebeurt. Hoe zit dat allemaal?</i></p> <p>Na deze module kun je in constructies en werktuigen de aanwezige krachten onderscheiden, ontbinden, samenstellen en berekenen, de hefboomwet gebruiken en zwaartepunten (massamiddelpunt) bepalen.</p> <p>En hoe komt het dat geluid je soms als muziek</p>
Periode	3	
Examenthema	<p><i>Krachtraining; over krachten, constructies en katrollen; en</i></p> <p><i>Geluid, daar zit muziek in!</i></p>	
Exameneenheid	NASK K.8, K.9, (V.2) ¹	
SE/CE	SE/CE	
Toetsvorm	Practicum en toets	
Weging	20% (5% en 15%)	
Herkansbaar	Alleen toets	
Gerelateerde vakken	Techniek, gym, biologie, muziek, aardrijkskunde	

		<p>in de oren klinkt en soms alleen maar stoort als lawaai? Wat is dat eigenlijk, geluid? En wist je dat je geluid ook kunt gebruiken om dingen te vinden en in beeld te brengen? Of om blessures te behandelen?</p> <p>Je kunt uitleggen wat geluid is en wat de relatie is met muziek, muziekinstrumenten en geluidsapparatuur. Je kunt toelichten wat de gevolgen van geluidhinder zijn en welke bescherming daartegen mogelijk is. Je kunt metingen aan geluid doen met een oscilloscoop.</p>
<p>Leerjaar</p> <p>Periode</p> <p>Examenthema</p> <p>Exameneenheid SE/CE</p> <p>Toetsvorm</p> <p>Weging</p>	<p>Beide leerjaren</p> <p>Alle perioden</p> <p>Oriëntatie op leren en werken, Basisvaardigheden, Leervaardigheden in het vak natuurkunde, Samenhang</p> <p>NASK1 K.1, K.2, K.3, V.3, V.4¹</p> <p>SE & CE</p> <p>Schriftelijk, praktisch en presentatie</p> <p>n.v.t. (opgenomen in de andere onderdelen)</p>	<p>In alle perioden en onderdelen wordt aandacht besteed aan Oriëntatie op leren en werken, Basisvaardigheden en Leervaardigheden in het vak natuurkunde, aan het Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie en aan het aanbrenge van samenhang tussen de verschillende onderwerpen en vaardigheden.</p>

¹ De exameneenheden V.1 t/m 4 zijn niet verplicht voor VMBO KB

Programma van toetsing en afsluiting HVX - NASK 2

Algemeen		Toelichting
Leerjaar	3	<p>Deze afsluitende toets van het jaar gaat over de hele mavo 3 stof. Dit bevat de volgende hoofdstukken :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Water - Stoffen en mengsels - Mengsels scheiden - Nieuwe stoffen maken - Chemische reacties - Metalen <p>Met het maken van deze toets laat je zien dat je de gehele mavo 3 stof beheerst.</p> <p>Domeinen: K1 t/m 5,8, 9 & 10 en V1 & 3</p>
Periode	5	
Examenthema	Gehele mavo 3 stof	
SE/CE	SE/CE	
Toetsvorm	Schriftelijk (100 min)	
Weging	40%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	4	<p>Met dit onderdeel laat je zien dat je een experimenteel onderzoek kan uitvoeren en hier een verslag over uit kan brengen.</p> <p>Domeinen: K6 & 11 en V1 t/m 4</p>
Periode	2	
Examenthema	Scheikundig onderzoek	
SE/CE	SE/CE	
Toetsvorm	Practicum (60 min) + schriftelijk verslag	
Weging	20% (10% + 10%)	
Herkansbaar	Alleen schriftelijk verslag	
Leerjaar	4	<p>Deze toets gaat over de gehele mavo 4 stof. Dit bevat de volgende hoofdstukken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stoffen en deeltjes - Verbrandingen - Zouten - Zuren en basen - Koolstofchemie <p>Domeinen: K1 t/m 9 & 11 V1 t/m 4</p>
Periode	3	
Examenthema	Gehele mavo 4 stof	
SE/CE	SE/CE	
Toetsvorm	Schriftelijk (100 min)	
Weging	40%	
Herkansbaar	Ja	

Bronnen:

Examenprogramma NaSk2 VMBO 2022 :

<https://www.examenblad.nl/examenstof/natuur-en-scheikunde-2-vmbo/2022/vmbo-tl/f=/nask2.pdf>

Syllabus NaSk2 VMBO 2022:

https://www.examenblad.nl/examenstof/syllabus-naskii-vmbo-2022/2022/vmbo-tl/f=/naskii_vmbo_2022_versie_2.pdf

Handreiking SE NaSk2

<https://www.slo.nl/handreikingen/vmbo/handreiking-se-nask2/>

Programma van toetsing en afsluiting HVX - Nederlands

Algemeen		Toelichting
Leerjaar	3.	Je kunt een tekst lezen en begrijpen en een schriftelijke tekst produceren in correct Nederlands. Je schrijft een zakelijke of ingezonden brief (aan maatschappelijke instantie) over een actueel onderwerp en een geleide samenvatting. Dit kan in samenwerking met een ander vak.
Periode	3.	
Examenthema	Schrijfvaardigheid (K 2,3,6,7)	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Brief + mediadossier	
Weging	10%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	3.	Je kunt een tekst lezen en begrijpen en de basisbegrippen van de Nederlandse taal begrijpen, hanteren en toepassen.
Periode	4.	
Examenthema	Leesvaardigheid, basisvaardigheden (K1, 6)	
SE/CE	SE en CE	
Toetsvorm	Schriftelijk	
Weging	20%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	3.	Je kunt een sollicitatiegesprek voeren.
Periode	5.	
Examenthema	Spreekvaardigheid, oriëntatie op leren en werken (K1, 5)	
SE/CE		
Toetsvorm	Mondeling	
Weging	10%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	4.	Je geeft een presentatie over LOB of een onderwerp rond een ander vak (7 minuten).
Periode	1.	
Examenthema	Spreekvaardigheid, oriëntatie op leren en werken (K1, 5)	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Mondeling, presentatie + mediadossier	
Weging	20%	
Herkansbaar	Ja	

Leerjaar	4.	Je kunt verslag* doen van jouw gelezen boeken en daarop reflecteren. Je sluit het schriftelijk gedeelte af met een portfolio met boekopdrachten. Mondeling bespreek je dit in een groep.
Periode	2.	
Examenthema	Fictie, spreekvaardigheid (K 5,8)	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Mondeling en schriftelijk 20%	
Weging	Nee	
Herkansbaar		
Leerjaar	4.	Je kunt de waarde en betrouwbaarheid van informatie aangeven door te kijken en luisteren naar multimedia (luister-/kijktoets 60 minuten).
Periode	3.	
Examenthema	Leervaardigheden, luister- en kijkvaardigheid (K3, 4).	
SE/CE	4).	
Toetsvorm	SE en CE	
Weging	Kijk- en luistertoets	
Herkansbaar	20% Nee	

- **vastgelegd in een fictiedossier = handelingsdeel**

SE-onderdelen eerder afronden

Bij praktische onderdelen en mondelingen is het soms mogelijk om dit eerder te doen dan het moment dat in het PTA staat aangegeven. Informeer bij je vakcoach naar de mogelijkheden.

Praktijkgericht programma Dienstverlening en producten

Erratum oktober 2023

Elke periode is er een praktisch Schoolexamen die bestaat uit onderdelen die een leerling in de periode heeft gemaakt.

Elke periode werken de leerlingen aan 1 van de werkvelden uit het PTA. Elk werkveld wordt afgesloten met een presentatie. Tussentijds leveren de leerlingen verschillende opdrachten in. Dit leveren ze in via een verslag, waarvoor de leerlingen ook een cijfer voor krijgen.

Gedurende de twee schooljaren komen alle punten zoals genoemd in het examenprogramma aan de orde:

- A de praktijkgerichte vaardigheden,
- B Systematisch werken,
- C LOB
- D de werkvelden
- E de programmaspecifieke vaardigheden
- F Vraagstukken

Algemeen		Toelichting
SE 1 (SE-A)		
Leerjaar	3	Werkveld bouw en inrichting
Periode	3	
Exameneenheid	D7	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Toets	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	10%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	
SE 2 (SE-B)		
Leerjaar	3	Werkveld Wonen en leefomgeving
Periode	4	
Exameneenheid	D8	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Toets	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	10%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 3 (SE-C)

Leerjaar	3	Werkveld produceren
Periode	5	
Exameneenheid	D3, E5	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Toets	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	20%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 4 (SE-D)

Leerjaar	4	Werkveld Transporteren en mobiliteit
Periode	7	
Exameneenheid	D2	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Toets	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	20%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 5 (SE-E)

Leerjaar	4	Werkveld Recreëren
Periode	8	
Exameneenheid	A: 2 t/m 5, 7, 8 B3, C1, D5, E1, E2	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Toets	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	20%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 6 (SE-F)

Leerjaar	4	Eindopdracht
Periode	9	
Exameneenheid	A: 1, 6 B: 1, 2 E: 3 t/m 10, F1	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Toets	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	20%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

Programma van toetsing en afsluiting HVX - Spaans

Algemeen		Toelichting
Leerjaar	3.	Schriftelijke toets over hoofdstukken 1 en 2 van het boek Compañeros 1.
Periode	1.	
Examenthema	Taalvaardigheid	
Exameneenheid	MVT/K/1/2/3 -	
SE/CE	V/3	
Toetsvorm	Handelingsdeel	
Weging	Schriftelijk	
Herkansbaar	-- Ja	
Leerjaar	3.	Schriftelijke toets over hoofdstukken 3 en 4 van het boek Compañeros 1.
Periode	2.	
Examenthema	Taalvaardigheid	
Exameneenheid	MVT/K/1/2/3 -	
SE/CE	V/3	
Toetsvorm	Handelingsdeel	
Weging	Schriftelijk	
Herkansbaar	-- Ja	
Leerjaar	3.	Schriftelijke toets over hoofdstukken 5 en 6 van het boek Compañeros 1.
Periode	3.	
Examenthema	Taalvaardigheid	
Exameneenheid	MVT/K/1/2/3 -	
SE/CE	V/3	
Toetsvorm	Handelingsdeel	
Weging	Schriftelijk	
Herkansbaar	-- Ja	
Leerjaar	3.	Je kan een gesprek voeren in het Spaans over het dagelijks leven. Je kan antwoorden geven op vragen en zelf vragen stellen op A1 niveau.
Periode	4.	
Examenthema	Gespreksvaardigheid	
Exameneenheid	MVT/K/2/3/6	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Mondeling	
Weging	15%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	3.	Je legt een leesdossier (*1) aan gebaseerd op teksten / leesboekjes / gedichten op A1 niveau.
Periode	5.	
Examenthema	Leesvaardigheid	

Exameneenheid SE/CE Toetsvorm Weging Herkansbaar	MVT/K/1/2/3/4 SE Schriftelijk / Mondeling 15% Ja	Je kunt verslag doen in het Nederlands van de door jou gelezen teksten of boeken of gedichten en je kan vragen beantwoorden in het Nederlands over deze gelezen werken.
Leerjaar Periode Examenthema Exameneenheid SE/CE Toetsvorm Weging Herkansbaar	4. 1. Schrijfvaardighei d MVT/K/1/2/3/7 SE Schriftelijk 15% Ja	Je schrijft een kort persoonlijk bericht in het Spaans op A1 niveau over het dagelijks leven.
Leerjaar Periode Examenthema SE/CE Toetsvorm Weging Herkansbaar	4. 2. Leesvaardigheid MVT/K/1/2/3/4 SE Schriftelijk / Mondeling 15% Ja	Je legt een leesdossier (*2) aan gebaseerd op teksten / leesboekjes / gedichten op A2 niveau. Je kunt verslag doen in het Nederlands van de door jou gelezen teksten of boeken of gedichten en je kan vragen beantwoorden in het Nederlands over deze gelezen werken.
Leerjaar Periode Examenthema Exameneenheid SE/CE Toetsvorm Weging Herkansbaar	4. 3. Luister- en kijkvaardigheid MVT/K/1/2/3/5 SE Digitaal 25% Ja	Kijk - en luistertoets Cito
Leerjaar Periode Examenthema Exameneenheid SE/CE Toetsvorm Weging Herkansbaar	4. 4. Gespreksvaardig heid MVT/K/2/3/6 SE Mondeling 15% Ja	Je kan een gesprek voeren in het Spaans over het dagelijks leven. Je kan antwoorden geven op vragen en zelf vragen stellen op A2 niveau.

(*1) Het leesdossier bestaat uit 4 teksten of gedichten en 1 boekje (A1 niveau).

(*2) Het leesdossier bestaat uit 4 teksten of gedichten en 1 boekje (A2 niveau).

De bij *1 en *2 genoemde teksten, gedichten en boekjes kunnen worden gekozen vanaf een vooraf vastgestelde lijst met geschikte titels. In overleg kan er met een vakdocent van die lijst worden afgeweken.

Programma van toetsing en afsluiting HVX - Wiskunde

Algemeen		Toelichting
Leerjaar	3.	Getal en Ruimte 3KGT:
Periode	1.	Hoofdstuk1: Procenten
Examenthema	Procenten & statistiek	Hoofdstuk 4: Statistiek
SE/CE	SE en CE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Weging	10%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	3.	Getal en Ruimte 3KGT:
Periode	2.	Hoofdstuk 2: Meetkunde
Examenthema	Meetkunde & Formule en grafieken	Hoofdstuk 3: Formules en Grafieken
SE/CE	SE en CE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Weging	10%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	3.	Getal en Ruimte 3KGT:
Periode	3.	Hoofdstuk 5: Goniometrie
Examenthema	Goniometrie & Verschillende	Hoofdstuk 6: Verschillende verbanden
SE/CE	verbanden	
Toetsvorm	SE en CE	
Weging	Schriftelijke toets	
Herkansbaar	10%	
	Ja	
Leerjaar	3.	Getal en Ruimte 3KGT:
Periode	4.	Hoofdstuk 7: Oppervlakte en inhoud
Examenthema	Oppervlakte en inhoud & Getallen	Hoofdstuk 8: Getallen
SE/CE	SE en CE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Weging	15%	
Herkansbaar	Ja	

Leerjaar	3.	Getal en Ruimte 3KGT:
Periode	5.	Hoofdstuk 9: Grafieken en vergelijkingen
Examenthema	Grafieken en vergelijkingen & Goniometrie	Hoofdstuk 10: Goniometrie
SE/CE	SE en CE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Weging	15%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	4.	Getal en Ruimte 4KGT:
Periode	1.	Hoofdstuk 1: Statistiek en kans
Examenthema	Algebra	
SE/CE	SE en CE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Weging	10%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	4.	Getal en Ruimte 4KGT:
Periode	2.	Hoofdstuk 2: Verbanden
Examenthema	Verbanden & Grafieken en vergelijkingen & verbanden	Hoofdstuk 4: Grafieken en vergelijkingen Hoofdstuk 7: Verbanden
SE/CE	SE en CE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Weging	10%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	4.	Getal en Ruimte 4KGT:
Periode	3.	Hoofdstuk 5: Rekenen, meten en schatten
Examenthema	Rekenen, meten en schatten	Aanvullend materiaal niveau 2F
SE/CE	SE en CE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	Let op: deze toets is ook verplicht voor de leerlingen die geen wiskunde hebben gekozen!
Weging	10%	
Herkansbaar	Ja	
Leerjaar	4.	Getal en Ruimte 4KGT:
Periode	4.	Hoofdstuk 3: Drie dimensies, afstanden en hoeken
Examenthema	Meetkunde	Hoofdstuk 6: Vlakke figuren Hoofdstuk 8: Ruimtemeetkunde
SE/CE	SE en CE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Weging	10%	
Herkansbaar	Ja	

Leerjaar	4.	Getal en Ruimte 4KGT
Periode	4.	
Examenthema SE/CE	Training SE en CE	Deelname training alles examenstof CE
Toetsvorm	Handelingsdeel	
Weging	n.v.t.	
Herkansbaar	Nee	

Rekenen

Leerlingen die een mavodiploma willen halen zonder wiskunde in hun pakket maken in periode 2 van jaar 4 een reken SE. Dit gaat over 4GT Rekenen 1 en 2.